

Monika Zdražilová, 6. B, ZŠ, Opava, Havlíčkova 1

DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA

Vyprávím příběh mé prababičky, která vyrůstala během druhé světové války.

Válka začala, když prababička chodila do druhé třídy obecné školy v Kylešovicích. Ve škole jim paní učitelka vysvětlovala, jak je válka zlá, že hodně lidí přijde během ní o život. Připravovala je na to, co se všechno může během války stát, co mají dělat, aby všichni tu hrůzu ve zdraví všichni přežili. V Kylešovicích byly dvě školy, jedna německá a jedna česká. Prababička chodila do školy české. Školy byly v té době hodně přeplněné, jedna třída měla až 35 dětí. Tříd bylo v každé škole osm.

Vyprávěla nám o rozsáhlých leteckých náletech na Opavu a okolí. Během války museli vždy dva žáci chodit na tehdejší policii a čekali na hlášení o připravovaných náletech. Vždy chodil jeden žák z české školy a jeden žák z německé školy. Když přišlo hlášení, museli spěchat zpět do školy. Všechny děti a učitelé se museli schovat do úkrytu a tam počkat, až skončí nálet. Nálety se opakovaly i několikrát za den. Takže tu hrůzu děti prožívaly znova a znova.

V Kylešovicích byl z velké části zničen také kostel, který se musel po válce zbourat, protože byl úplně poškozen. V kostele měli totiž němečtí vojáci v Kylešovicích své hlavní stanoviště. Na věži byli odstřelovači, proto byl kostel často terčem útoku jak leteckých náletů, tak i pozemních vojsk. Na Hlavní ulici je do dnešního dne památník padlých vojáků, kteří položili život za druhé světové války.

Moje prababička má ještě horší vzpomínky, například na pochody smrti, kde lidé chodili pěšky do koncentračních táborů, a během cesty jich spousta zemřelo. Babička vše viděla, naštěstí nemusela tento pochod zažít. Mezi další otřesné zážitky patří bombardování mostu přes řeku Moravici. Má ještě horší zážitky, které mi nemůže a ani nechce vyprávět. Třeba, že její otec byl nasazen na nucené práce do Německa a její maminka musela hrůzu války přežívat se čtyřmi dětmi sama.

Prababička všechny nástrahy války i poválečných let zdárně přežila a nyní se stále těší pevnému zdraví.

původní kostel svatého Jana v Kylešovicích, dnes na tomhle místě již stojí kostel nový, který byl postaven v 90. letech dvacátého století

Setkání s minulostí

V březnu se celá naše třída vypravila do domova důchodců.

Chtěli jsme poznat lidi, kteří za svůj život nasbírali hodně zkušeností a prožili válku. Měli jsme možnost si se stařenkami popovídat a zeptat se jich na vše, co nás o jejich životě zajímalo.

„Mojí“ babičce bylo 87 let. Pocházela z Ludgeřovic, které leží 20 km od Opavy. Chodila nejdříve do německé školy, teprve od 5. třídy přestoupila do školy české, později vystudovala střední ekonomickou školu a celý život pracovala jako účetní. Její velkou láskou je hudba, hraje ráda na klavír a ráda zpívá.

Na období 2. světové války nevzpomíná zrovna ráda. Svého otce celou válku neviděla, protože byl na frontě. Bojoval za Němce. Dlouho o něm nic nevěděla, a když se v červnu 1945 vrátil, vůbec ho nepoznala. Rádio neměli a televize tehdy vůbec nebyla. Jejich hlavní potravinou byly brambory. Jedli je na všechny způsoby, maso měli jen občas, ale nejhorší ze všeho, co zažívali, byl strach. Strach z Němců, strach z Rusů, strach z vojsk....

Konec války vítali, ale také se báli, co bude dál, vždyť jejich otec bojoval na straně Němců.

Své vypravování zakončila „moje“ stařenka ještě vzpomínkou na svého manžela, který zemřel před 8 lety, a pak se vrátila do současnosti. Je spokojená, v domově se jí líbí a moc se přeje, ať jí ještě slouží zdraví.

Jsem opravdu rád, že jsem se se stařenkou seznámil a že jsem se dozvěděl něco nového ze života starší generace. Jejimi vzpomínkami se mi přiblížila minulost a seznámil jsem se dobou, kterou znám jen z učebnic dějepisu.

Zuzana Komárová, ZŠ, Opava, Havlíčkova 1, 6. A

Vyprávění paní Jany

Když bylo paní Janě třináct let, začala druhá světová válka. Proto odjela s rodinou na službu k sedlákovi. Z její rodiny naštěstí nikdo neodjel do koncentráku. Jednou když musela jít na pole zasít řepu (samozřejmě ručně) přiletěla tam německá letadla a bombardovala je. Nikomu se naštěstí nic nestalo ale byly k smrti vyděšené. Když válka skončila, její rodina odjela domů, ale ona tam ještě chtěla zůstat. Když jí bylo 22let, tak se vdala a do dvou let se jí narodila její první dcera. Za totality jí její strejda z Francie napsal, jestli by nechtěli přijet. Sice tam jeli, ale strejda se musel zavázat komunistům. Byly tam asi dva měsíce. I když se jí tam líbilo, chtěli se vrátit zpátky do Česka. A dneska si paní Jana už deset let žije spokojeně v domově důchodců.

Vyprávění podle paní Jany (87) z domova důchodců Bílá Opava v Opavě.

zapsala Zuzana Komárová

Martin Vrábel, ZŠ Havlíčkova 1, Opava, 8.A

Bambiriáda 2012

Paní Františka se narodila 6. 6. 1925 a má teď 88let. Bydlela v dřevěné chaloupce, kterou zdědila její maminka po svých rodičích. Měla 11 sourozenců a její tatínek pracoval jako horník a dostával deputáty. Maminka pracovala u sedláka. Na vánoce její tatínek dostával balíčky se sladkostmi. Byly tam vánoční kolekce, vánočky a ovoce. Na štědrovečerní večeři měli švestkovou omáčku s knedlíkem. Na stromek se věšely kostky cukru a kousky ovoce. Její muž byl voják z povolání a umřel ve 44 letech. Pracovala v továrně na přízi a taky u sedláka, jako její maminka. Její tatínek byl komunista. Její oblíbená barva je zelenká a oblíbené jídlo vše s masem. Ve škole nebyly až takové velké tresty, jenom když někdo našťval učitele, tak dostal přes prsty dřevěnou tyčkou. Holky se učily vařit, šít a kluci se učili jenom hrát fotbal. Doma měli psa kočku, králíky a kozla. U chaloupky měli zahrádku, a tam měly ovocné stromy, jabloně. Paní Františka má dvě starší sestry, které dnes už mají kolem 90 let. Má 2 dvě děti - kluka a holku a má ještě 18 let starou vnučku. Se školou jezdili na hodně výletů k horám. V domově důchodců nemají večerku. V této době žije v domově důchodců v Kravařích a má tam spolubydlící, které je 90 let. Je tam už rok a půl má hodně kamarádů, se všemi se baví. A v mládí spávali všichni v jednom pokoji u kamen, které hřály přes zimu a doma dělaly domácí cihly, které používaly na domek. Nemá ráda fotbal!!!!!!!!!!!! 😊. A říkala, že se Němci dokázali postarat o rodiny a děti líp než dnes. Dneska se o tebe nepostará nikdo. Když se nepostaráš sám, tak na tebe každý kašle.

Dne 13.3. 2012 Jsme byli v domově důchodců v Kravařích. Každý jsme byli rozdělení do dvojic nebo do trojic a šli jsme navštívit důchodce. Já a můj bratranec jsme navštívili paní Irenu Machovskou. Je jí 81 let. Paní Irena byla velmi milá a laskavá. Paní Irena přestala vidět jak měla mozkovou mrtvici. To bylo mezi 60-70 rokem. Vidí jen kouskem oka. Jinak vůbec. Vyprávěla nám o svém životě.

Za mladí bydlela v Oticích. Měli tam takovou malou farmičku. Chovali tam prasata, husy, slepice a také králíky. Maso jim vydrželo skoro rok. K masu jedli kaštanový chléb a nebo brambory.

Přes válku byla škola velmi bídná. Ve škole měla ráda český jazyk, matematiku a nelíbila se jí chemie a fyzika. Když přišla válka, bylo jí 15 let. A měla dva malé bratry, dvojčátka.

Válku strávili v Brně. Měli velký strach. Válka trvala 6 let. Všichni si pomáhali. Když válka skončila, tak muži museli poodnášet mrtvoly do jednoho velkého hrobu.

V roce 1950 se vdala. Byli spolu s manželem 55 let. Před 6 lety zemřel. Měli dvě děti. Manžel byl stavební inženýr. Ona se také stala stavební inženýrkou, ale pak ještě pracovala v počtetce.

Teď žije v domově důchodců v Kravařích. Ale říká „Cítím se tady jako doma.“ Moc se jí tam líbí. Stále něco dělají . Nebo se sami zaměstnávají. Mají tady také ples. Každý den cvičí. Jídlo jim chutná, takže nemají nic proti. Jen říkají ,že mají tvrdé maso tak jim to nejde pokousat.

Ještě než šla do Domova důchodců, bydlela u kostela Svaté Hedviky. Měli tam krásny život s manželem a dětmi. Teď už má také pravnoučata. Má vnouče hokejistu. Je na všechny velmi pyšná. Také paní Irena řekla že by bez své rodiny by nemohla žít. Má je velmi ráda.

Nikol Zahradníková, ZŠ, Opava, Havlíčkova 1, 9. třída

Návštěva domova důchodců

Dne 13. března 2012 jsme vydali na návštěvu do Domova důchodců Bílá Opava, na kterou jsme se moc těšili. Když jsme došli do cíle, tak už nás netrpělivě očekávala sociální pracovnice, která nás zavedla do velké místnosti, kde už na nás čekaly staré babičky. Babičkám jsme byli představeni jako žáci vyššího stupně základní školy Opava, Havlíčkova pro děti se zrakovým postižením a vadami řeči. Paní učitelka nás s pomocí sociální pracovnice přidělila k jednotlivým babičkám. Náš úkol zněl – napsat příběh o jejich životě.

Pro mne byla vybrána paní Květa. Na paní Květě bylo vidět, že v mládí byla velmi pěkná, dbala o sebe a to jí zůstalo až do jejího stáří. Paní Květa vyrostla na venkově, její rodina se z větší části věnovala výtvarnému umění. Byla dvakrát vdaná a dvakrát rozvedená. Vychovala 4 děti, 2 kluky a 2 holky. Všechny děti si vzala z dětského domova, vlastní nemohla mít. V dospělosti žila na statku se svým manželem a dětmi, chovali krávy a voly. Dvacet let pracovala v opavském Slezském divadle jako operní zpěvačka a baletka. V divadle pracovala také s dětmi. Divadlo miluje až do současnosti, snaží se jej i nyní navštěvovat.

S paní Květou se mi velice dobře povídalo, bylo příjemně strávené společné dopoledne.

Nikol Zahradníková

Jiří Baier, ZŠ, Opava, Havlíčkova 1, 9. třída

Můj praděda

Můj praděda se jmenoval Alois Baier. Byl to německý voják. Za druhé světové války bojoval na straně Němců. Bohužel. Po skončení války zůstal tady v Sudetech, takže v Opavě. Rok po válce se seznámil s mojí prababičkou. V Opavě se zabydlel a koupil si dům na Mánesově ulici. Žili spolu dlouhá léta. Praděda s prababičkou se brali v roce 1946, to pradědovi bylo 26 let a prababičce bylo 24 let. Ještě v tom roce měli syna, mého dědu. Během svého života měli tři děti a ty se jmenovali Jiří, Pavel a Ilona. S prababičkou byl až do své smrti celých 50 let. V roce 1996 dva měsíce před mým narozením umřel. Přesto o něm vím hodně z vyprávění. Sice jsem ho nikdy nepoznal, ale všechno mi řekla moje prababička.